

Rytmus

Co je to rytmus?

- pravidelné střídání, či opakování zvuku nebo částí nějakého děje .
- Příroda má také své přirozené rytmy v podobě střídání dne a noci, střídání ročních období, ve vesmíru i pravidelných periodických pohybech většiny nebeských těles apod. Od těchto přírodních rytmů pak bývají v běžné praxi odvozeny mnohé další periodické děje a procesy společenské povahy .

Rytmus a hudba

- **Rytmus** je časová složka hudby střídání různých délek a těžkých (přízvučných) a lehkých dob.

Rythmus, metrum a takt

- **Metrum** je hodnotový systém, který člení časový průběh hudební skladby a sled tónů na základní celky, organizované z relativně stejných veličin, seskupených podle principu přízvučnosti a nepřízvučnosti. Určuje tedy rytmus hudební skladby (resp. popisuje koncept jejích rytmických jednotek) v rámci taktu a její charakteristiku z hlediska přízvučných a nepřízvučných dob.

Takt

- **Takt** je krátký časový úsek hudební skladby, ve kterém se střídají přízvučné a nepřízvučné stejně dlouhé doby. Počet dob a délka základní doby jsou vyznačeny na začátku notové osnovy. Např. $3/4$ znamená, že jeden takt má 3 čtvrt'ové doby.
- Na notové osnově jsou takty ohraničené kolmými čarami, které se nazývají **taktová čára**.

Takt

- **Podle délky doby**
- celé (dvě celé doby, tři celé doby čili takt dvoucelý, třícelý atd.)
- půlové (dvě půlové doby, tři půlové doby, čili takt dvoupůlový, třípůlový atd.)
- čtvrt'ové (dvě čtvrt'ové doby, čtyři čtvrt'ové doby..., čili takt dvoučtvrt'ový, tříčtvrt'ový atd.)
- osminové (dvě osminové doby, tři osminové doby..., čili takt dvouosminový, tříosminový atd.)
- šestnáctinové (dvě šestnáctinové doby, tři šestnáctinové doby..., čili takt dvoušestnáctinový, tříšestnáctinový atd.)

Takt

- **Podle počtu dob**
- jednodobé (vzácné)
- dvoudobé
- třídobé
- čtyřdobé
- pětiodobé

Rytmus a muzikoterapie

- Rytmus je základním prostředkem v muzikoterapii pro svou širokou použitelnost.
- Je možné ho realizovat s minimálními nároky na technickou zručnost hráče.
- Soustřeďuje energii, přináší do života strukturu a řád.

Rytmus a muzikoterapie

- Může být pravidelný nebo nepravidelný.
- Synchronizuje rytmus klientů s rytmem okolí.
- Úzce souvisí s motorikou člověka, ovlivňuje jeho jednání a prožívání.
- Má aktivizační efekt na člověka.
- Spojuje se s pohybem.

Rytmus a muzikoterapie

- Má relaxační efekt (pomalé tempo, ukolébavky apod).
- **Využití rytmu** – při motorické reedukaci u klientů s centrálními obrnami, ADHD, mentální retardace, rozvoji řeči, narušené komunikační schopnosti.

Použitá literatura

- **Wikipedie. [online]. [cit. 2013-12-13].**
- **MATĚJ LIPSKÝ, Jiří Kantor, Jana Weber.** *Základy muzikoterapie.* Praha: Grada Publishing, 2009.
- Doporučená literatura
- **LUDĚK ZENKL.** *ABC hudební nauky.* Praha:Editio Bärenreiter ,2000.

Konec

Děkuji Vám za pozornost.

